

Sygn. akt III PK 68/18

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z powództwa E. S.
przeciwko P. sp. z o.o. z siedzibą w B.
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 31
stycznia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych we W.
z dnia 15 grudnia 2017 r., sygn. akt IX Pa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 240 zł
(dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2017 r., IX Pa [...], Sąd Okręgowy we W.,
po rozpoznaniu apelacji pozwanej „P.” sp. z o.o. z siedzibą w B., w sprawie
z powództwa E. S. o odszkodowanie, zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego
X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we W. z dnia 5 września 2017 r.,
zasądzący od pozwanej na rzecz powódki „odszkodowanie za rozwiązanie
umowy o pracę z naruszeniem przepisów prawa” i oddalił powództwo, orzekając
o zwrocie przez powódkę na rzecz pozwanej kwoty 9.951,11 zł tytułem
wyegzekwowanego świadczenia oraz o kosztach postępowania.

Sąd drugiej instancji wskazał w uzasadnieniu, że przyczyną nieobecności

powódki w pracy była jej choroba, powodująca niezdolność do pracy do dnia 13 czerwca 2016 r. Powódka stawiała się do pracy w dniu 13 czerwca 2016 r., czyli jeszcze podczas trwania zwolnienia lekarskiego, domagając się skierowania na badania lekarskie dla ustalenia zdolności do pracy. Jednak w ocenie Sądu drugiej instancji, najwcześniejszym możliwym terminem, w którym powódka powinna stawić się do pracy był pierwszy dzień po ustaniu zwolnienia lekarskiego (tj. w dniu 14 czerwca 2016 r.) i wtedy pracodawca winien powódkę skierować na kontrolne badania lekarskie. Skoro zatem powódka stawiała się do pracy jeszcze w czasie trwania zwolnienia lekarskiego, to w sprawie nie znajduje zastosowania art. 53 § 3 k.p., bowiem przyczyna niezdolności do pracy jeszcze nie ustała. Podkreślenia wymagało również, że w dniu 15 maja 2016 r. upłynął 182 dniowy okres zasiłkowy u powódki, a zatem już 16 maja 2016 r. jak i w dniach następnych, wobec niestawiennictwa powódki w pracy, pozwany pracodawca mógł rozwiązać z nią umowę o pracę w trybie art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, zaskarżając go w całości, pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, mające istotny wpływ na wynik sprawy - art. 53 § 1 pkt 1 lit. b w związku z art. 53 § 3 k.p. w związku z art. 229 § 2 i § 4 k.p. i § 4 ust. 1 w związku z § 1 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych dla celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. z 2016 r., poz. 2067), poprzez uznanie, że „stawienie się pracownika do pracy po wyczerpaniu okresu zasiłkowego w ostatnim dniu zwolnienia lekarskiego skutkuje automatycznym zwolnieniem pracodawcy z obowiązku skierowania pracownika na badania lekarskie,(...)”, art. 53 § 3 k.p. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że „zgłoszenie się pracownika do pracy przypadające na ostatni dzień zwolnienia lekarskiego po wyczerpaniu okresu zasiłkowego stanowi absolutny i niepodważalny dowód utrzymującej się niezdolności do pracy z powodu choroby,(...)”. Pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na

oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, „polegającą na błędnym uznaniu przez Sąd Okręgowy, że rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. wymaga od pracodawcy skierowania powoda na badania lekarskie celem stwierdzenia czy jest on niezdolny do pracy, tylko wtedy, gdy zgłasza on swój powrót do pracy po upływie zwolnienia lekarskiego, mimo że pracownik stawiał się do pracy i zgłosił gotowość jej podjęcia po wyczerpaniu okresu zasiłkowego, a w świetle art. 229 § 2 zdanie drugie k.p. w związku z art. 229 § 4 k.p. w związku z art. 53 § 3 k.p. obowiązek pracodawcy polegający na skierowaniu pracownika na badania kontrolne powstaje w wyniku stawienia się pracownika do pracy i zgłoszenia chęci podjęcia pracy, co miało miejsce w sprawie”. Ponadto, w ocenie pełnomocnika powódki, w sprawie występuje potrzeba wykładni art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. w związku z art. 53 § 3 k.p., art. 229 § 2 k.p. i art. 229 § 4 k.p., ponieważ „niektóre sądy, mimo oczywistego brzmienia przepisów prawa, stoją na stanowisku, że wyraźne i jednoznaczne zgłoszenie pracownika gotowości pracy tylko wtedy rodzi po stronie pracodawcy obowiązek skierowania pracownika na kontrolne badania lekarskie, gdy zgłoszenie takie przypada po upływie zwolnienia lekarskiego (...)”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną, pełnomocnik pozwanej spółki wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie oddalenie skargi i orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością, którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa.

W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5). Powyższych pełnomocnik powódki nie spełnił, natomiast uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie sprowadza się do polemiki z oceną ustaleń faktycznych dokonaną przez Sąd drugiej instancji, co do możliwości rozwiązania umowy o pracę z powódką, w razie zaistnienia przesłanek wskazanych w art. 53 k.p. Ogólnie należy przypomnieć, że z art. 53 § 3 k.p. wynika, że pracodawca nie może rozwiązać umowy o pracę bez wypowiedzenia wtedy, gdy ustała już przyczyna usprawiedliwiająca nieobecność w pracy, a pracownik stawiał się do pracy. Jednak warunkiem rozwiązania stosunku pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia bez winy pracownika jest upływ okresu ochronnego i utrzymująca się nadal niezdolność pracownika do pracy, przy czym uprawnienie pracodawcy do rozwiązania stosunku pracy w tym trybie trwa dopóty, dopóki pracownik nie stawia się do pracy w związku z ustaniem przyczyny nieobecności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2005 r., I PK 168/04, OSNP 2005 nr 18, poz. 282). Należy przy tym zwrócić uwagę,

iż w świetle art. 53 § 3 k.p., jeżeli przyczyną usprawiedliwionej nieobecności w pracy jest niezdolność do jej świadczenia wskutek choroby, to stawienie się pracownika do pracy tylko wtedy aktualizuje dla pracodawcy zakaz niezwłocznego rozwiązania stosunku pracy, gdy stawienie się to pozostaje w związku z odzyskaniem przez pracownika zdolności do pracy, czyli powrotem do zdrowia. Wspomniany zakaz nie znajduje zatem zastosowania, jeżeli pracownik pomimo tego, iż stawiał się do pracy, jest nadal do niej niezdolny wskutek choroby. W takim też kontekście należy interpretować art. 229 § 2 k.p., zgodnie z którym pracownik, który był niezdolny do pracy przez okres dłuższy niż 30 dni podlega kontrolnym badaniom lekarskim w celu ustalenia zdolności do wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku. Przepis ten pozostaje w ścisłym związku z art. 229 § 4 k.p., w myśl którego pracodawca nie może dopuścić do pracy pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań do pracy na określonym stanowisku. Oznacza to, iż w razie ustania przyczyny nieobecności w pracy spowodowanej chorobą, obowiązkiem pracownika jest stawienie się do pracy oraz wykazanie zdolności do pracy. Dopiero wówczas ustaje uprawnienie pracodawcy do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia, choćby okres nieobecności pracownika w pracy wskutek choroby trwał dłużej niż okres przewidziany w art. 53 § 1 pkt 1 lit. b k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1999 r., I PKN 415/99, OSNAPiUS 2001 nr 10, poz. 342).

Z kolei powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Dla uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona nie jest zatem wystarczające twierdzenie skarżącego, że tak jest, ani zarzucenie naruszenia przepisów postępowania i prawa materialnego w taki sam sposób, jak wykazano w podstawie skargi. Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika

bowiem konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Innymi słowy, w celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. należy wykazać „oczywistość skargi kasacyjnej” przez odwołanie się do argumentacji, która *prima facie* wskazuje, że zaskarżone orzeczenie wydane zostało z oczywistym naruszeniem prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07; z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07; z 10 lipca 2007 r., II UK 45/07, niepublikowane; z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109), a takich argumentów nie można doszukać się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., uwzględniając taryfowe wynagrodzenie pełnomocnika wnioskodawcy zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 1 i 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz.1800 ze zm.).